

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Vårt datum
2022-08-15

Vårt Dnr:
ÄRD-06558-
N7C9S6

Ert datum
2022-05-03

Ert Dnr:
Fi2022/01470

**Remissvar promemorian ”Utökad skattelättnad för arbetsresor och justerade avdrag för tjänsteresor och hemresor”,
Fi2022/01470**

Sammanfattning

Sveriges Ingenjörer noterar att det skett ett antal förändringar i föreliggande förslag jämfört med det tidigare förslaget i promemorian Fi2021/03460, daterad 2021-10-22. Sveriges Ingenjörer ser positivt på förslaget att höja det maximala avståndet för möjligheten till skattelättnad från de ursprungliga 80 kilometrarna till istället 120 kilometer. Men, även den föreslagna högre gränsen innebär en begränsning och motverkar syftet att ”gynna rörligheten inom och mellan landets regioner”. Förbundets kritik mot den godtyckligt fastställda gränsen kvarstår.

Sveriges Ingenjörer noterar att beloppen för tjänsteresor och resor vid tillfälligt arbete föreslås ändras. Däremot missgynnas elektriskt drivna bilar då de enligt förslaget får ett lägre belopp medan fossildrivna bilar får, om än måttligt, höjda belopp. I båda fallen är beloppen för låga för att motsvara de kostnader som resorna renderar. Dessutom föreslås beloppen vara fastställda i lag utan någon form av uppräknings (t.ex. drivmedelsskatten justeras årligen utifrån BNP) vilket gör att värdet av skattereduktionen successivt urholkas. Till detta bör också kraftigt flukturerande elpriser läggas.

I förbundets förra yttrande påtalades att förslaget till utökad skattelättnad för arbetsresor innebär en allmän skattesubvention av arbetsresor snarare än en skattelättnad för arbetsresor nödvändiga för inkomstens förvärvande. Detta problem kvarstår då även det nya förslaget föreslår en skattereduktion istället för, vad som borde vara rimligt, ett avdrag på den taxerade inkomsten för "kostnader för inkomstens förvärvande".

Sveriges Ingenjörer anser fortfarande att huvuddelen av förslagen i promemorian inte bör genomföras. Förslagen innebär inte att rörlighet och

regionförstoring uppmuntras utan snarare hämmas. Förslagen bidrar till en rad snedvridande effekter och svarar i många stycken inte mot de direktiv som ursprungligen ställdes. De sammanfattande skälen för ställningstagandet är således:

- Förslaget bortser från att frekvensen av arbetsresor påverkas av en ökad möjlighet till distansarbete ett antal dagar i veckan även efter pandemin.
- Förslaget motverkar syftet att gynna rörligheten inom och mellan landets regioner.
- Förslaget medför att arbetsresor ska undantas från rätten till avdrag på den taxerade inkomsten för "kostnader för inkomstens förvärvande" genom att ersättas med en skattereduktion.
- Förslaget kännetecknas av godtycklighet vad gäller beloppsgränser.
- Förslaget innebär snarast en allmän skattesubvention för arbetsresor snarare än en skattelättnad för arbetsresor.
- Förslaget innebär snedvridningseffekter beroende på var i landet den skattskyldige bor.
- Förslaget innebär snedvridningseffekter vilket orsakas av de föreslagna avståndsbegränsningarna.

Bakgrund till Sveriges Ingenjörers ställningstaganden

Sveriges geografi och industri visavi befolkningens allokering över landet ställer stora krav på skattesystemets utformning för att ta vara på den produktiva potential som finns i landet. Detta är mycket viktigt för en väl fungerande arbetsmarknad. Utifrån att skattelagstiftningen definierar rätten till avdrag genom att det är "utgifter för inkomstens förvärvande" bör även avdrag för resor till och från arbetet – oavsett om det är på daglig basis eller vid tillfälligt arbete på annan ort, avdrag för dubbel bosättning etc – hanteras som ett avdrag på bruttolönen. Förslaget att ta bort avdragsrätten från den taxerade inkomsten och i stället införa ett reseavdrag i form av en skattereduktion är därför inte rimligt. Då skattereduktion föreslås beräknas utifrån avståndet och inte "den faktiska kostnaden för arbetsresan" görs ytterligare avsteg från principen att avdraget rimligen ska ha med inkomstens förvärvande att göra.

Sveriges Ingenjörer anser fortfarande att nivåerna för golv och tak behöver diskuteras vidare. Även om ett "golv" kan uppfattas som rimligt så kommer gränsdragningsproblematik att uppstå. Dessutom uppstår i föreliggande förslag en gränsdragningsproblematik då de föreslagna avstånden är beroende av i vilken kommun arbetstagaren är mantalsskriven. I större städer innebär det att arbetstagare som har lika långt till arbetet i kilometer räknat har olika villkor för att kunna ta del av skattesubventionen. Här tål också att påminnas om att utredningen kom fram till att ett stort antal

människor kommer att hamna i en situation där de har mindre än såväl 15 som 30 kilometer till jobbet men ändå inte har tillgång till kollektivtrafik. De problemen kvarstår i föreliggande promemoria.

Utredningen föreslår även denna gång ett tak för det avståndsbaserade avdraget. Tidigare föreslogs 80 kilometer (vilket under vissa förutsättningar kunde gälla även en längre sträcka) vilket nu är höjt till 120 kilometer. Förslaget går inte i linje med utredningens direktiv att förslagen till ett ändrat reseavdrag ska ”bidra till regionförstoring, en väl fungerande arbetsmarknad och möjlighet att bo och verka i hela landet.” En gräns på 120 kilometer innebär inte att regionerna blir större utan istället avgränsas. Det finns inget skäl att godtycklig begränsa avståndet utifrån ett argument att det kan ske en ”oavsedd överkompensation i förhållande till kostnaderna för vissa arbetspendlare”. Om regional förstoring ska uppmuntras, liksom ökad rörlighet och dynamik på arbetsmarknaden, är en övre gräns i denna form kontraproduktiv.

Den gräns och de kriterier som utredningen förslog och som återfinns även i denna promemoria är inte tillräckligt väl grundade och ger snedvridnings-effekter som inte är tillräckligt analyserade i utredningens konsekvens-beskrivningar. Om förslagen därtill är tänkta att leda till minskade utsläpp från arbetsresor bör även tankar kring ett minskat postpandemiellt resande finnas med. Att arbetsresa exempelvis 100 km två dagar i veckan ger hälften så mycket utsläpp som dagliga arbetsresor á 40 km.

Avslutningsvis konstaterar Sveriges Ingenjörer att även denna promemoria föreslår belopp som ger en orimligt låg kostnadstäckning för de resor som måste ske ”för inkomstens förvärvande”.

SVERIGES INGENJÖRER

Johan Kreicbergs
Samhällspolitisk chef

Patrik Björnström
Utredare